

མཁུ་ཕྱེ་ཆུ་རྒྱ་མཁུ་ཕྱེ་ཆུ་རྒྱ་མཁུ་

ཁྱེད་གིས་ཤེས་སུ་

ཁྱེད་གིས་ཤེས་སམ།

《ཁྱི་བ་ཁྱི་ཕྱག་དུ་མ་》ཞེས་པའི་ཆན་རིག

དེབ་ཆོགས་ནས་འདེམ་སྒྱུར་བྱས།

ཁོད་སྒྲོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱན་ཁང་།

བྱོད་གིས་ཤིས་སམ།
《དྲི་བ་ཁྱི་ཕྱག་དྲུ་མ་》 ཞེས་པའི་ཆན་ཅིག་ས་དེ་བ་ཆོག་ས་
 ན་ས་འདེམས་སྒྲུར་བྱས།

ཐད་སྒྲིང་མ་མི་དཀངས་དཔེ་སྒྲུན་ཁང་ནས་བསྐྱར་ཏེ་བསྒྲུན་པ།
 ཐད་སྒྲིང་མ་མིན་ཏེ་དཔེ་ཆ་ཁང་གིས་བཟུང་པ།
 ཐད་སྒྲིང་མ་མིན་ཏེ་པར་འདེབས་བཞོ་གྲུ་ནས་པར་བསྐྱབ་པ།
 1977 ལོའི་ཟླ་ 12 ལཱ་སར་པར་གཞི་ 1 པར་ཐིངས་1བསྐྱབ་པ།
 གཅིག་ཕྱར་ཨང་གྲངས་M16170•17
 རིན་གྲངས་0.28

མའོ་གྲུ་ཞིའི་གསུང་བུ་ས།

[illegible]

དབང་སྒྲིབ་པ་ཞིག་ཕྱེད་དགོས།

ཉར་ཨྲཱ་ལ་གིས་ལུར་བཙྲན་ཆེན་པོས་
ཆན་ཏིག་གིས་བྱ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཕྱེད་པ་དང་ཉར་...
ཕྱི་ལོ་གིས་ཨྲཱ་ཆན་དང་མཐུན་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཆ་...
གཅིག་སྒྲིབ་བྱས་ནས་མཐུགས་སྒྲིབ་འཇམ་སྒྲིབ་
གི་ཆན་ཏིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཆ་ཆ་དེ་གི་རྒྱུ་ཞིན་ཆེད་
འབད་འབབ་ཕྱེད་དགོས།

འགྲོ་བརྗེད།

“གུལ་རིམ་འཐབ་ཚད་དང་། ཐོན་སྐྱེད་འཐབ་”

ཚད། ཚན་རིག་ཚད་ལྟ་བཅས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་
ལས་འགུལ་ཆབས་ཅིག་གཉིས་དགོས་” ཞེས་པའི་སྐར་གི་ཏུ་བྱུ་
ཞིའི་མཚུབ་སྟོན་གི་མཚུབ་ཁྱིལ་འོག་རང་སྒྲུངས་གི་གསར་བརྗེ་”
དང་། ཐོན་སྐྱེད། ཚན་རིག་ཚད་ལྟའི་ལས་དོན་བཅས་
དབྱར་མཚེ་རྒྱས་པ་ལྟར་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཏུས་
བབ་ཏུ་ཅང་བཟང་པོའི་དགོས་འདུན་དང་འཆམས་ཆེད་ང་ཚོས་
《དྲི་བ་ཁྱིལ་ཏུ་མ་》ཞེས་པའི་ཚན་རིག་དེབ་ཚོགས་གི་ནང་”
ནས་འབྲེལ་ཡོད་དོན་གནད་འདེམ་སྐྱར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་ཆའི་མང་”
ཚོགས་ཚོར་ཚད་སྒྲུབ་དངོས་གཙོ་རིང་ལུགས་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་
ནས་ཚོང་ས་དད་སེལ་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་བཅིངས་འགྲུལ་
གཏོང་བ། རང་བྱུང་ཚན་རིག་གི་ཤེས་བྱ་བྱུང་གདལ་གཏོང་
བ་བཅས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

《ཁྱོད་གིས་ཤེས་སམ་》ཞེས་པའི་དེབ་འདིའི་ནང་ བོད་
ཚུངས་གི་གནས་ཚུལ་དང་འཆམས་པའི་གནས་རིག་དང་།

ས་ཁྱུ། རྒྱ་བོད། སྐྱུ་ཆགས། སྐྱེ་དངོས། ས་བོན།
ཞིང་སྤྱོད། འཕྲོད་བསྟེན། ས་ཡོམ་སྐྱུ་གྲ་ཤེས་རྒྱུ་
ཆགས་འདེམ་སྐྱུར་བྱས་ཐོག་ཁ་གསལ་གོ་བདེའི་ཐོག་དཔེ་རིས་...
ཟུང་འབྲེལ་དུ་བཞོད་ཡོད་པས་ཁོང་དུ་རྒྱུ་སྐྱ་པོ་ཡོད།

《ཁྱོད་གིས་ཤེས་སམ་》ཞེས་པའི་དེབ་འདི་སྐད་རིམ་...
པ་བཞིན་འདེམ་སྐྱུར་དཔེ་སྐྱུ་བྱས་ནས་རྒྱ་ཆེའི་བཟོ་ཞིང་དམག་
དང་གཞོན་རྒྱ་སྐྱུ་པ་པོ་ཚོར་མཁོ་འདོན་བྱེད་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོའི་ཡིག་སྐྱུར་རྒྱ་ཆད་དམན་པ་དང་ལྷག་དོན་ཆན་...
རིག་ཡིག་སྐྱུར་གི་རྒྱུང་པ་མེད་སྟབས་དེབ་འདིའི་ནང་ནོར་འབྲུལ་
མི་ཉུང་བ་ཞིག་ཡོད་ངེས་ལ་སྐྱུ་པ་པོ་ཚོས་སྐྱུ་བརྗོད་རྒྱས་...
རམ་གི་ཐུག་ཤིས་གནང་རྒྱུའི་རེ་བ་གིན་དུ་ཆེ། དེབ་འདི་བོད་
ཡིག་དུ་སྐྱུར་སྐབས་གཞིས་ཆེ་གན་སྐྱུ་པ་པོ་ཚོར་ལས་ཞོར་ཡིག་སྐྱུར་
ཆོགས་རྒྱུ་གིས་ཚུམ་ཡིག་ཁག་གཅིག་སྐྱུར་རྒྱས་གནང་བུང་...
པས་འདིར་ཐུགས་རྒྱུ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན།

ཆོས་རྒྱུ་ཡིག་སྐྱུར་པས་ 1977 ལོའི་

ཟླ་ 12 ཚེས་ 1 ལ།

དཀར་ཆག

ས་རྒྱས་རྒྱ་འཇིན་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (1)

ས་རྒྱར་བ་ཚུའི་རང་བཞིན་དང་རྒྱར་པའི་རང་བཞིན་གྱི་བྱད་པར་

ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (3)

“ལོ་ལྟར་སོན་ཅ་བདམས་ན་སོན་འབབ་རིམ་བཞིན་འཕེལ་”

ཟེར་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (5)

སོན་ཅ་ཉི་མཁ་གཏོང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (7)

མཁ་ཤིང་ཆེ་སར་སོན་ཅ་ཉར་ཆགས་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་

ནམ། (9)

ཤིག་བྱ་བཅོས་ཇིས་གི་ཁྱ་བ་ནག་པོ་དེས་ལྷད་ཇིས་བཅོ་ཐུབ་པའི་

རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (10)

རྒྱ་ལྗོག་ས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་ས་གཤིས་གི་གནས་ཚུལ་

རྟོགས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (13)

རྒྱ་ལྗོག་ས་རྒྱས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པར་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་

དཔྱད་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (18)

དགུན་དུས་ཤིང་འབྲས་སྤྱང་པོ་གདུམ་དགོས་དོན་གང་ཡིན་

ནམ། (21)

ཤིང་འབྲས་སྤྱང་པོ་འཕེལ་ག་གཙང་བྱེད་དགོས་པའི་སྐྱེ་

མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (42)

དབྱིད་ཀ་དང་སྟོན་ཀ་གཉིས་ལ་སྟོན་ཤིང་བཅུགས་ན་ཅུང་ཟད་

འཆས་པའི་སྐྱེ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (28)

ཡག་ཤུག་སྐྱེས་རྗེས་ཉིན་བཅུ་སྟོར་སོང་མཚམས་ཡག་སྟོ་སྟེར་

དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (32)

“ཡག་ཤུག་ཕྱི་ལ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། ཡག་པ་ཆེ་བ་ཆང་ལ་

འཆུག་དགོས་པའི་”སྐྱེ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (36)

ཡག་པས་རྩ་ཆག་རྗེས་པ་བཟས་ཀྱང་སྤར་སྐྱེན་ག་ཤིང་ལེན་ཐུབ་

པའི་སྐྱེ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (41)

ནོར་དང་ལུག་ལ་དབྱིད་ཀ་འཕོས་ནད་པོ་སྤྲོ་བའི་སྐྱེ་མཚན་

གང་ཡིན་ནམ། (43)

འབྲུ་དམར་གིས་ས་སྐྱེ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྐྱེ་མཚན་

གང་ཡིན་ནམ། (45)

སྤྱང་མས་མེ་རྟོག་གི་ཕྱི་མ་སྤྱར་ནས་ཞིང་བཏབ་སྐྱེ་དངོས་ཐོན་

འཕར་ཡོང་བའི་སྐྱེ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (48)

སྒྲིབ་ཆན་ཆོགས་ཤེངས་ཤིང་མཆ་མས་སྤྱད་ལ་གསོ་སྐྱར་མ་བཅུ་རེ་

སྐྱུག་དགོས་པའི་སྐྱུ་མཆན་གང་ཡིན་ནམ། (87)

ཡང་པ་ནི་མི་གཞུགས་པོ་འདི་“བོད་འདྲིམས་ཁང་”ཟེང་གི་

དཀོན་ཏོན་གྲ་ལིན་ནམ། (90)

ས་གཞི་ནི་རིལ་མ་ཡིན་པས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཤར་ནུབ་ཏུ་

བྱང་འབྱེད་དགོས་པམ། (97)

ས་ཤུན་གྱི་ནང་གཏེར་དངོས་སྒྲ་ཚོགས་ཡོད་པའི་སྐུ་མཆན་གང་

ཡིན་ནམ། (100)

ས་གནི་རིལ་མོ་ཉི་ཤེང་རྟག་ཏུ་ས་ཡོམ་རྒྱག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་

ཡིན་ནམ། (103)

ས་ཡོམ་རྒྱག་རྒྱ་ཡིན་པ་ཐོན་ཆེད་ནས་གེས་ཐུབ་པས། (107)

གནམ་པའིས་ཁང་དང་གནམ་པའིས་ས་རྒྱུ་གིས་གནམ་པའིས་

མཚོན་བྱེད་གི་ས་བཀྲ་འབྲི་དགོས་དོན་གང་ཡིན་

१५। (111)

“ཉི་མ་སྒྲིབ་གསེབ་ནས་བཞུད་ན་ནམ་མཁུང་རྒྱབ་ཏུ་ཆར་པ་བབ་”

ཟེར་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (115)

“འཇའ་ཤར་ལ་བྱུག་ན་གནས་དངས། འཇའ་བྱབ་ལ་བྱུག་ན་
 ཆར་བབ་”ཟེར་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ། (117)

མཆམས་ཅེ་སྤྱིན་ནག་འཁྲིགས་ཀྱང་ཆར་པ་མི་བབ་པ་དང་།
 སྤྱིན་པ་ཐོར་ཡལ་སང་རྗེས་གཞི་ནས་ཆར་པ་བབ་པའི་རྒྱ་
 མཆན་གང་ཡིན་ནམ། (119)

ཉིན་དགྲང་ཡོལ་རྗེས་སྤྱིར་ན་ལྷགས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་དོན་གང་
 ཡིན་ནམ། (121)

ཉི་མ་ཤར་མུ་བྱི་དང་གནས་གསེས་གི་འཁྱར་སྤྲོག་འབྲེལ་བ་ཡོད་
 དོན་གང་ཡིན་ནམ། (125)

ཁྱེན་ཆས་ཐོག་ཞག་ཅི་དང་། ལྷམ་ལྷག ལྷག་ཆ་སྤགས་འགོས་
 ན་དེ་ནམས་མེད་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་གསལ་ཡོད་དམ། (128)

སྒྲིང་བཀྲས་ན་རུལ་སྤྱོན་གོར་སྤྲོ་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་
 ནམ། (131)

འབྲིག་ལྷམ་ཉི་མར་སྐམ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་
 ནམ། (133)

འབྲུ་ཤའི་མཚན་ཆར་སྤྲག་མི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་
 ནམ། (135)

དག་པོས་འབྲ་ཕྱི་མཚན་ཆ་བཤད་སྟུང་པ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་
གེས་རྟོགས་བྱེད་དགོས་སམ། (138)

དུག་རྩིས་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པའི་ཡོ་ཆས་ལ་མ་བརྟེན་ཡང་དག་
པོས་དུག་རྒྱངས་བཤད་སྟུང་བྱས་ཡོད་པ་དེ་གེས་སྟབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (141)

སྟབས་བདེའི་ཡོ་ཆས་གིས་དུག་འགོག་སྟབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་
ཡིན་ནམ། (144)

རྩལ་རྩལ་རྒྱུང་སྟབས་འགོག་སྟང་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་
སམ། (149)

དག་པོས་དུག་རྒྱངས་གཏོང་བ་དང་འབྲ་ཕྱི་དམག་འབྲུག་གི་
དུག་རྩིས་གཏོར་སྟབས་མི་ནམས་ལྟར་ལྟར་བསྟུས་ནས་མཐོ་
སར་ཁ་བྱམས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། (151)

འོད་མདངས་བཀྱེ་བ་དེ་འགོག་སྟང་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་
སམ། (153)

ཟུར་བཞོད།
དེབ་འདིའི་རྒྱ་བོད་ཐ་སྟོན་གན་སྦྱར། (156)

ས་རྒྱས་རྒྱ་འཇིག་ཕྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ཁ་རྒྱན་དུ་“ཐོན་འབབ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་རྒྱ་ལ་བརྟེན། ཐོན་འབབ་མཐོ་དང་དམའ་ནི་ལུད་ལ་བརྟེན་” ཞེས་པའི་ཤོད་སྟེན་ཡོད་པ་དེ་ནི་གནས་ལུགས་ལྟ་བུ་པ་ཞིག་རེད། གལ་སྲིད་ཁོ་རྟག་ལ་རྒྱ་མེད་ན་ཐོན་འབབ་ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་གནས་ཚུལ་སློང་རྒྱ་པར་བཞག་གསོན་ཕྱབ་རྒྱ་ཡང་ཁག་པ་རེད།

རྒྱ་ནི་ཁོ་རྟག་གི་འཚོ་བཅུད་གལ་ཆེ་ཞིག་རེད། ཅི་ཤིང་གི་ཕྱིད་ཆད་བརྒྱ་ཆ་ 70 ནས་ 90 ནི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེས་སྤྱི་ལུགས་དངོས་པོ་སྐམ་..... པོ་རྒྱ་མ་གང་བཟོ་དགོས་ན་རྒྱ་མ་ 900 ནས་ 1. 500 བར་འགྲོ་གི་ཡོད་ཅིང་། ས་རྒྱས་རྒྱ་དང་ཕྱད་ན་དེའི་འཚོ་བཅུད་སྤྲོ་ཆོགས་ཐོན་ཕྱབ་པ་དང་། ཐོན་ཐེན་པའི་འཚོ་བཅུད་དེ་དག་ཀྱང་རྒྱ་མེད་ན་བསྐྱེད་ལེན་དང་བཅུད་སྤྱད་བྱེད་མི་ཕྱབ། ཅི་ཤིང་གི་དྲོད་ཀྱང་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོ་ཆོག་བྱེད་དགོས་པས་རྒྱ་ནི་དངོས་འབྲེལ་ཏེ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། གཟུབ་ནན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ཁོ་རྟག་ལ་དགོས་པའི་རྒྱ་དེ་དག་མང་ཆེ་བ་ནི་ས་རྒྱའི་ནང་ནས་བསྐྱེད་ལེན་བྱས་པ་རེད།

ས་རྒྱས་ཁོ་རྟག་ལ་དགོས་པའི་རྒྱ་འཇིག་པ་དང་མཐོ་འདོན་ཕྱབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། ས་རྒྱ་ནི་ས་རྒྱལ་ཆེ་རྒྱང་མི་འདྲ་བ་

ལས་བྱུང་པ་དང་། ས་རྒྱལ་དང་ས་རྒྱལ་གི་པར་ལ་བཟོ་དབྱིབས་མི་འདྲ་
 བ་དང་། ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བའི་མེར་ཁ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། མེར་ཁ་
 དེ་དག་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུན་ཕྱུང་ནས་སྤྲོ་སྤྲོ་མི་འདྲ་བའི་སྤྲོ་གྲུ་ཆགས་
 གི་ཡོད། སྤྲོ་གྲུ་སྤྲོ་མ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆར་ཆུ་དང་འབྲེན་ཆུ་ཡག་པོ་འབྲེན་
 བྱུང་གི་ཡོད་ཅུང་ཅ་སྤན་སྤྲོ་གྲུ་མིན་པར་བརྟེན་ཆུ་འབྲེན་གྲུགས་མེད་པ་
 དང་དེ་དག་གི་ནང་ལ་ཆུ་འཇུག་རྗེས་དེའི་མྱེད་ཆད་གི་རྒྱས་པས་སྤྲོ་གྲུ་པས་
 ཆུ་འཇུགས་ནས་གསོག་ཉར་བྱུང་གི་མེད། སྤྲོ་གྲུ་དེ་དག་ནི་གཙ་པོ་ཆུ་
 བཤང་ཆུང་འགྲོའི་ལམ་ཞིག་རེད། སྤྲོ་ཉར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་གྲུ་ཆུང་ཆུང་དེ་དག་
 <ཁ་རྒྱན་དུ་ཅ་སྤན་སྤྲོ་གྲུ་ཟེར་>གི་ཁྱུང་མའི་རོས་ནི་འགྲོག་ཅམ་ཡོད་་་་
 པས་ཅ་སྤན་སྤྲོ་གྲུའི་རྒྱས་པ་ཡོད་སྤྲོ་བས་ནང་དུ་འཇུག་བའི་ཆུ་སྤྲང་འཇིན་
 བྱུང་པ་མ་ཟད། དེ་ལ་བྲུག་པའི་ས་འོག་གི་ཆུ་ཡང་ཡར་འབྲེན་ནས་
 སྤྲོ་གྲུ་ལ་མཁོ་འདོན་བྱུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ས་རྒྱ་ལྷག་གས་
 བང་ཅམ་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གིས་ས་རྒྱར་སྤྲོ་ཁྱེད་དངོས་པོ་མང་བ་དང་། ཅ་
 སྤན་སྤྲོ་གྲུ་དེ་ཅམ་སྤྲོ་བ་དང་མང་བ་ཡོད་ལ་ཅ་སྤན་སྤྲོ་གྲུའི་རྒྱས་པས་་་་
 འཇིན་པའི་ས་རྒྱའི་ཆུ་ཡང་དེ་ཅམ་གིས་མང་བ་ཡོད་པ་རེད། ས་རྒྱའི་བྱེ་
 གས་ག་ཚོད་ཆེ་བ་དེ་ཅམ་གིས་སྤྲོ་ཁྱེད་དངོས་པོ་ཉུང་བ་དང་ཅ་སྤན་སྤྲོ་
 གྲུ་དེ་ཅམ་གིས་ཉུང་བ་དང་སྤྲོ་མ་པོ་ཡོད་ལ་ཅ་སྤན་སྤྲོ་གྲུའི་རྒྱས་པས་་་་་
 འཇིན་པའི་ས་རྒྱའི་ཆུ་ཡང་དེ་ཅམ་གིས་ཉུང་བ་ཡོད། ཞིབ་འཇུག་བྱས་
 པར་གཞིགས་ན་མཉུ་རེའི་ཚྭ་མཆམས་ས་རྒྱའི་ཆུ་འཇིན་འཕྲོ་ཆད་ཆེ་་་་
 གོས་ནི་བྱེ་ས་རྒྱན་ 5 ནས་ 15 བར་དང་། ས་རྒྱན་རྒྱན་ 15 ནས་ 30

བར། ལྷག་ས་ཏུན་ 30 ནས་ 40 (ལུ་རེ་ར་ཆུ་ཚན་ 1.4 ནས་ 1.8
 དང་མཚུངས་) བར་བཅས་ཡིན། གལ་སྲིད་ས་རྒྱུ་ནང་སྤྲོད་དེས་
 སེེ་ཆུ་ཚན་མཐོ་པོ་ཡིན་ན་ས་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཆུ་འཕོར་ཆད་དེ་བས་
 མང་བ་ཡོད་པ་རེད།

ས་རྒྱུ་པ་ཚུ་འི་རང་བཞིན་དང་སྤྲོད་པའི་ རང་བཞིན་གི་བྱུང་པར་ཡོད་པའི་ རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ།

ཡོ་རྟག་མང་ཆེ་བ་བ་ཚུ་མང་བའམ་སྤྲོད་ཆེ་བའི་ས་རྒྱུ་བཏབ་
 ན་འཚམས་པ་མེད། དེར་བརྟེན་སྟོ་ཕྱགས་གི་ཆུ་ཞིང་ནང་དུ་རྩ་ཞོ་བཤོས་
 ནས་ས་རྒྱུ་འི་རང་བཞིན་སྟོ་མས་པོ་བཟོ་གི་ཡོད་པ་དང་། བྱང་
 ཕྱགས་གི་བ་སེེ་ནང་དུ་རྒྱན་དུ་ཅུ་གང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་ཅུ་གང་ནང་
 གི་“གའེ་” (ca) ལ་བརྟེན་ནས་ཡོ་རྟག་ལ་གནོད་སྤྱོད་ཡོད་པའི་བ་
 སེེ་ནང་གི་“ན” (Na) བརྟེན་འགྱུར་བྱས་ཕྱག་ས་རྒྱུ་ལེགས་པཅས་
 བྱེད་གི་ཡོད།

ས་རྒྱུ་པ་ཚུ་དང་སྤྲོད་པའི་སྤང་ཚུ་ལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གང་ཡིན་ནམ་ཟེར་ན། དེ་ལ་གཙོ་པོའི་རྒྱ་རྒྱུ་བཞི་ཡོད།

དང་པོ། ས་རྒྱུ་འི་མ་གཤིས་མང་ཆེ་བ་ནི་སྤྲོད་རིགས་དང་བ་ཚུ་
 འདྲིས་འགྱུར་བྱུང་བའི་དེས་པོ་ཡིན། རྒྱུ་ན་གཏིར་དེས་དེ་དག་རང་
 བཞིན་སྟོ་མས་པ་དང་ཡང་ན་བ་ཚུ་འི་རང་བཞིན་ཅང་ལྡན་པ་ཞིག་རེད།

གཉིས་དངོས་རྒྱང་ཟད་ཐེབས་པ་དང་ལྷག་པར་དུ་ཐན་སྐྱོད་ཡོད་པའི་ཆར
 རྒྱས་བཤལ་བའི་ཁྱེན་གྱིས་བཞུར་སྒྲ་བའི་བ་ཚྭའི་རང་བཞིན་གྱི་འདྲེས་་་
 འཕྱར་དངོས་པོ་དག་འགྲོ་བ་དང་བཞུར་དགའ་བའི་སྐྱར་བའི་རང་བཞིན
 གྱི་འདྲེས་འཕྱར་དངོས་པོ་ན་མས་ལུས་རྟུན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཆར
 རྒྱ་བཤས་ཆད་ཏེ་མིས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལས་བཀལ་བའི་སྐབས་སྐྱར་
 བའི་རང་བཞིན་གྱི་དངོས་པོ་ན་མས་མང་དུ་འགྲོ་གྱི་ཡོད། དེ་ལས་ཐོག་
 ཉི་ཆར་རྒྱའི་བཤས་ཆད་ཏེ་མིས་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ལས་རྒྱང་བའི་སྐབས
 བ་ཚྭའི་རང་བཞིན་གྱི་འདྲེས་འཕྱར་དངོས་པོ་མང་དུ་འགྲོ་གྱི་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་སྐམ་གས་ཆེ་བའི་ཁྲལ་གྱི་ས་རྒྱ་མང་ཆེ་བར་བ་ཚྭའི་རང་བཞིན་་་
 ཡོད་པ་དང་། བཟླ་བཤེར་ཆེ་བའི་ཁྲལ་གྱི་ས་རྒྱ་མང་ཆེ་བ་སྐྱར་བའི་
 རང་བཞིན་རེད།

གཉིས་པ། ས་རྒྱའི་ནང་གི་སྐྱེ་ལུན་དངོས་པོ་དབྱེ་བལ་བྱེད་པའི་
 བརྒྱད་རིམ་ནང་རྒྱན་དུ་སྐྱེ་ལུན་སྐྱར་དངོས་སྒྲ་ཆོགས་ཆགས་གྱི་ཡོད་པ་་་
 དཔེར་ན། ཉིང་སྐྱ་དང་། ཆའོ་སྐྱ། ཉིན་ཐུང་སྐྱ་སྐགས་ལྷ་བྱ་
 རེད། སྐབས་འགར་ད་དུང་བཞུར་བྱུང་བའི་ས་རྒྱའི་ནང་ཁྲལ་སྐྱེས་སྐྱར་
 དངོས་དང་ཨན་ཅི་སྐྱ་སྐགས་ཆགས་གྱི་ཡོད། སྐྱར་ཅི་དེ་དག་ས་རྒྱའི་
 བཟླ་བཤེར་ནང་བཞུར་ན་ས་རྒྱའི་སྐྱར་ཆད་ཆེ་ཆེར་འགྲོ་གྱི་རེད།

གསུམ་པ། རྒྱས་འཕྱར་གྱི་ལུད་འགའ་ཞིག་ནི་སྐྱར་བའི་རང་
 བཞིན་ནམ་སྐྱེ་ལྷགས་སྐྱར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དཔེར་ན། ལཱི་སྐྱ་
 ཨན་དང་། ལུ་ཏྲ་ཨན་སྐགས་ཡིན་པས་རྟག་དུ་བེད་སྤྱད་འཁོར་ཆེན་